

رونمایی از آلبوم غربیانه شاملو بعد از ۳۲ سال

فرهیختگان | در آستانه زادروز شاعر بزرگ ایرانی، اعضای خانه بامداد، آیدا (همسر شاملو) و اهالی ادبیات و فرهنگ دعوت شده‌اند تا ۲۱ آذر در مراسم رونمایی آلبوم شعرخوانی‌های احمد شاملو در آستانه تولد او شرکت کنند. این آلبوم که مرکز موسیقی بنه‌وون منتشر می‌کند، شامل شعرخوانی‌های احمد شاملو است که در آبان سال ۵۱ آماده شده است. نکته جالب اینکه در این آلبوم از موسیقی استفاده نشده است تا اصالت فضای شعرخوانی شاملو حفظ شود.
مراسم رونمایی از آلبوم غربیانه ساعت ۱۶ سه‌شنبه ۱۸آذر در مرکز موسیقی بنه‌وون برگزار می‌شود. «غربیانه» برای نخستین‌بار منتشر می‌شود.

تجسم

در حاشیه فروش یک میلیارد تومانی هفت نگاه هفتم

دست‌مان درد نکند

لیلی گلستان

گالری‌دار

هفت گالری که امسال شش گالری شدیم. هشت سال پیش تصمیم گرفتیم با همکاری همدیگر پروژه‌ای را شروع کنیم اما خودمان هم نمی‌دانستیم می‌توانیم به این موفقیت چشمگیر نایل شویم. سعی کردیم. خیلی هم سعی کردیم. مدام در فکر بهتر برگزار کردن پروژه‌مان بودیم. راهکارهایی را که در این جهت پیدا می‌کردیم طی جلساتی با همدیگر در میان می‌گذاشتیم. شش گالری بودیم که مثل هم نبودیم. شش نگاه متفاوت به هنر تجسمی؛ شش سلیقه متفاوت و شش رفتار متفاوت با مخاطب و هنرمند. همین موضوع یکی از دلایل مهم در موفقیت هفت نگاه شد. امسال از هر سال کارمان سنگین‌تر بود. استقبال هنرمندان، به‌خصوص هنرمندان جوان بیش از همیشه بود. یک ماه تمام فقط سی دی آثار را می‌دیدیم و داوری می‌کردیم. کاری بسیار خسته‌کننده اما لذت‌بخش. بعد از انتخاب آثار نوبت به جمع‌آوری و چیدمان آنها و قیمت‌گذاری‌شان شد. سخت‌ترین کار ما همین قیمت‌گذاری بود و گفت‌وگو با هنرمندان جوانی که قیمت درست را نمی‌دانستند و راضی کردن آنها به قیمت‌های معقول کار آسانی نبود. تبلیغات و اطلاع‌رسانی یکی از مهم‌ترین کارهایی بود که باید انجام می‌شد، که کار را به کاردان سپردیم. بعد نوبت دعوت از اهالی فرهنگ و هنر و مجموعه‌داران برای بازدید از آثار و خرید شد. تمام اینها از سه ماه مانده به نمایشگاه باید انجام می‌گرفت. امسال کارمان به دلیل حجم زیاد آثار نفس گیر شده بود. به‌خصوص که هفت گالری را هم دعوت به همکاری کرده بودیم. اما بالاخره کارمان آن‌طور که می‌خواستیم به خوبی و بسیار حرفه‌ای انجام شد. حدود ۳۵۰ اثر از سوی هنرمندان و مجموعه‌داران و ۴۹ اثر از سوی گالری‌های میهمان به تماشا گذاشته شد. سه روز تمام مشغول چیدن بودیم. بعد روز افتتاح و سپس خیل جمعیتی که می‌آمد و می‌آمد. همه‌مان در عین خستگی نفس راحتی کشیدیم و با لبخند از مدعوین استقبال کردیم. ۱۴ روز تمام نمایشگاه را هر روز نو به نو کردیم. به‌طوری که هر روز یک نمایشگاه تازه داشتیم. آثار فروش رفته را از دیوار برمی‌داشتیم و به جایشان آثار دیگری می‌گذاشتیم. بسیاری از بازدیدکنندگان چندین بار از نمایشگاه دیدن کردند. می‌دانیم که این نمایشگاه دیگر جای خودش را پیدا کرده و بسیاری در طول سال منتظرند این نمایشگاه برپا شود و به تماشا و خرید بایاند و این عین موفقیت است. نمایشگاه امسال از لحاظ فروش به شکل نامنتظره‌ای موفق بود. مرز یک میلیارد را رد کردیم و به هدف‌مان که «هر خانه ایرانی، یک اثر هنری» بود نزدیک شدیم. با امکانات و تسهیلاتی که برای خریداران قائل شدیم توانستیم در عرض دو هفته ۱۸۶ اثر را به خانه هنر دوستان بفرستیم. در اینجا از مجموعه کارکنان فرهنگسرای نیلوار که برای نمایشگاه ما از هیچ کمکی دریغ نکردند و از اهالی فرهنگ و هنر، مردم هنردوست و البته رسانه‌ها و خبرنگاران که ما را با تشویق‌هاشان دلگرم کردند و باعث شدند خستگی یادمان برود، تشکر می‌کنیم. پس تا سال آینده و هفت نگاه هشتم. واقعا دست‌مان درد نکند.

دست به نقد

معرفی رمان سین شین، نوشته ضحی کاظمی

رمانی «خوب» اما نه «شاخص»

مehدی علیزاده

داستان‌نویس

بعضی از رمان‌ها (رمان‌های جدی و نه عامه‌پسند) طوری نوشته شده‌اند که می‌توان راحت، بی‌توقف و بی‌مواجهه با دست‌انداز، در کوتاه‌ترین زمان آنها را خواند و به لذت درک و تجربه جهانی داستانی رسید. اینها نقطه مقابل آن‌دسته از رمان‌هایی هستند که هر چند یا چند ده صفحه باید ببندیشان و نفسی تازه کنی و بگداری مغزت کمی استراحت کند. روشن است که این ویژگی در عین حال که واجد نوعی تعریف و ستایش است، ممکن است در خود شکلی از انتقاد را هم داشته باشد: رمانی که حین خواندن آن درنگ نکنی و کتاب را نبندی و قدری تامل نکنی، آیا می‌تواند رمان «شاخص» باشد؟ پاسخ این پرسش که روشن است، نه. اما اگر به جای «شاخص» از صفت «خوب» استفاده کنیم، معلوم است که می‌توانیم بگوییم: بله. در سرزمینی که تعداد رمان‌خوان‌ها و تعداد رمان‌های خوانده‌شده در سال، به شکل غم‌انگیزی به‌شمار نیامدنی است، بودن رمان‌هایی خوشخوان و روان، از همین‌ها که در منظور قبل ذکرش رفت، که البته به حوزه ادبیات داستانی جدی و روشنفکری— و نه عامه‌پسند— هم نزدیک باشند، غنیمت و موهبتی است. «سین شین» رمان دوم ضحی کاظمی، از این دست رمان‌هاست. رمانی ۱۴۰ صفحه‌ای که می‌توان در دو یا سه نشست آن را خواند و لذت برد. طرح داستان روشن و ساده است. روایت رابطه‌ای که دچار مرگ تدریجی شده و خانواده‌ای در کما، که برای بازگشت به زندگی چندان شوقی هم وجود ندارد؛ مگر در کوچک‌ترین عضو آن. زبان اثر روان و ساده است و متن فاقد پیچیدگی‌ها و بازی‌های زبانی و فرمی است. همین روانی و سادگی است که ضعف‌های احتمالی دیگر را پوشش می‌دهد. سوژه و جهان خاص داستانی آن که —به‌ویژه— مایه‌اش را از دوره نوجوانی شخصیت اصلی (شیرین) می‌گیرد جذاب است و تازگی‌هایی هم دارد: دختری از خانواده‌ای مذهبی که به اقتضای شغل پدر در لندن زندگی می‌کند و دوره نوجوانی‌اش به سبب فاصله‌ای که بین او و همسالان و همکلاسی‌هایش در اثر ال‌زام‌ها و سختگیری‌های متعصبانه خانواده ایجاد شده، در تمسخر و تحقیر و انزوا و غربت، نابود می‌شود. و حال آنچه از آن دوره سیاه به یادگار مانده، روانی رنجور و آسیب‌دیده است. حالا آن دختر ازدواج کرده و دختری مدرسه‌ای هم دارد و در جایگاه مادر قرار گرفته است. آشننگی خانواده سه نفره‌اش و رفتار و

افکار پریشان و نامتناسب و گاه‌ناهنجار دختر خردسال‌شان، این نکته را نشانه می‌رود که انگار قرار است عقاید و فرهنگ و به تبع آن، سختگیری‌های حاکم بر نسل قدیم خانواده (پدر و مادر شیرین)، نه‌تنها فرزندان(شیرین) که نسل و نسل‌های بعد از آن را هم به ویرانی بکشانند. اما افسوس که این وجه برجستگی «سین‌شین»، یعنی سوژه و جهان داستانی و کاراکتر اصلی آن، عمق و گسترش پیدا نمی‌کند. گذشته از این، نقدی که به این رمان وارد است، یکسانی لحن و زبان روایان سه‌گانه آن، شیرین (مادر)، آرش (پدر) و روشنگر (کودک)، است. انگار راوی یکی است، جمله‌های کوتاه و ضریاب‌هنگ تند و دایره واژگانی تقریباً از یک جنس در هر سه روایت دیده می‌شود. روایت اصلی برای شخصیت اصلی است و در مورد دو راوی دیگر، صرفاً تغییراتی سطحی در زبان و لحن رخ می‌دهد. روشن است که از نویسنده خوب این رمان انتظار چنین سهل‌گیری را نداشته و نداریم و از این ضعف اثر نمی‌توان با چشم‌پوشی گذشت. گذشته از آنچه در این یادداشت گفته شد و آنچه نشد، سین‌شین اثری است که می‌توان آن را با لذت خواند و خواندنش را به دیگران توصیه کرد.

#

ادب‌وهنر

شنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۳ | ۱۶ صفر ۱۴۳۶ | ۹ دسامبر ۲۰۱۴ | شماره ۱۵۴۴

نگاهی به بیمه هنرمندان و صندوق حمایت از آنها

چتری برای هیچ‌کس

وزارت ارشاد به بیمه ایران باعث شده تا بیمه تکمیلی نیز فراهم شود اما مسیر به این قاعده پیش نرفت و در بیمه هنرمندان به روی اعضای جدید بسته شد و کار به جایی رسیده که علی جنتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی روز چهارم آذر امسال در جمع خبرنگاران گفت: «صندوق حمایت از هنرمندان، نویسندگان و خبرنگاران به دلیل مشکلات مالی تا اطلاع بعدی عضو جدید نمی‌پذیرد اما تمامی حق بیمه افرادی که عضو این صندوق هستند را پرداخت می‌کند.» این مشکلات از نگاه وزیر از جایی آغاز شده که این صندوق سوددهی و بازدهی نداشته است و علی جنتی می‌گوید که باید متکی بودن این صندوق به اعتبارات دولتی مورد بازنگری قرار بگیرد. بر همین اساس قرار است در این خصوص افرادی را در هیات‌مدیره به کار بگیرند تا این صندوق به سوددهی برسد. این درحالی است که هنرمندان بسیاری در این مدت از وضعیت بیمه‌ای خود اظهار نگرانی کرده‌اند و همین مساله باعث شده تا هنرمندان بسیاری از قافله بیمه جا بمانند و نتوانند از بیمه استفاده کنند. این درحالی است که در دولت گذشته هشت هزار نفر غیر‌هنمند از طریق صندوق هنرمندان بیمه شده‌اند و یکی از دلایل بدهی وزارت ارشاد به سازمان تامین اجتماعی همین مساله است که هزینه‌های صندوق اعتباری هنر بالا رفته است.

علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی چندی پیش در جمع مردم مشکین‌شهر درباره مساله بیمه خبرنگاران نیز گفت: «بیمه خبرنگاران برعهده خود نشریات است، اما در شرایط فعلی به تمام نشریات اعلام‌شده به صورت بیمه‌کردن خبرنگاران، هزینه آن به صورت مستقل به نشریات پرداخت می‌شود.» این مساله تا جایی ادامه پیدا کرد که طرح بیمه تکمیلی هنرمندان نیز مورد بررسی قرار بگیرد. محمدرضا صادق، مشاور رئیس‌جمهوری در امور رسانه هم که ۱۱ آذر در گرگان به سر می‌برد در جمع خبرنگاران از طرح بیمه تکمیلی خبرنگاران سخن گفت: «خبرنگارانی که تحت پوشش بیمه اولیه رسانه‌ها به متبوع خود باشند قطعاً از کمک دولت

خلج در خانه‌ای بسیار کوچک ساکن شد. او کارگاه دوتارسازی‌اش را همانجا برپا کرد و کارهای هنری و آموزش شاگردانش را نیز همانجا پی گرفت. در شمال خراسان به هنرمندی که هم نواختن ساز و آوازخوانی و هم ساخت ساز را بداند و علاوه‌بر آن قدرت تأثیرگذاری بر جامعه را داشته باشد «بخشی» می‌گویند. در جنوب خراسان به این هنرمند اصطلاح «اوسا» (استاد) اطلاق می‌شود. ذوالفقار یک اوسای تمام‌عیار بود. بیشتر هنرمندان و خوانندگان جنوب خراسان درکنار او بزرگ شدند و به عرصه رسیدند؛ حتی استاد غلامعلی پورعطایی شاگرد ذوالفقار عسگری‌پور بود. همچنین هنرمندانی چون غفاری خواننده جنوب خراسان و کریم کریمی از بزرگان آواز جنوب خراسان در کنار ذوالفقار رشد کرده‌اند. استاد نورمحمد درپور دوتارنواز بزرگ خراسانی نیز اثر مشترکی با ذوالفقار دارد که سال‌ها پیش با تحقیق حمیدرضا اردلان منتشر شده است. او علی‌رغم اینکه

فرهیختگان

کافه کتاب

میراث شکست

میراث شکست

نویسنده: کران دسای

مترجم: مریم محمدی سرشت

ناشر: پیدایش

فرهیختگان | «میراث شکست» نوشته کران دسای، داستان سرگردانی‌ها، سرخوردگی‌ها و ازخودبیگانگی‌های آدمی است. این رمان موضوع‌های بسیار متنوع و جهان‌شمول را دربرمی‌گیرد و جنگ‌های داخلی و خانمان‌برانداز هند پس از استعمار، جنبش‌های استقلال‌طلبانه‌و ویرانگری را بررسی می‌کند تا بازگو کند که چه تأثیری بر زندگی خصوصی مردم گذاشته‌اند. «میراث شکست» یکی از پرشخصیت‌ترین رمان‌هایی است که نوشته شده و نویسنده‌اش با تبحر آن را به هم پیوند داده است. توصیف در این رمان جایگاه برجسته‌ای دارد و یکی از نمونه‌های شاهکاری است که داستان را با توصیف به پیش می‌برد. رمان ۶۴۴ صفحه‌ای «میراث شکست» برنده جایزه من بوکر ۲۰۰۶ و برنده جایزه انجمن منتقدان کتاب ملی انگلیس شده است.کران دسای، هشت سال از زندگی‌اش را صرف نوشتن این رمان عظیم و جذاب کرده است.

چهره‌ها

موسیقی

ناصر

حسینی‌مهر

فرهیختگان | تالار چهارسو مجموعه تئاتر شهر از ۱۷ بهمن شاهد اجرایی از نمایش «مانئوز» هاینز مولر به کارگردانی ناصر حسینی‌مهر خواهد بود. حسینی‌مهر این روزها بازیگرانش را از میان بازیگران جوان و فارغ‌التحصیل تئاتر انتخاب کرده است. حسینی‌مهر خبر داده که در تلاش است تا دختر هاینز مولر را به ایران دعوت کند تا در مراسم افتتاحیه آن حضور داشته باشد. این سومین متن از این نمایشنامه‌نویس است که حسینی‌مهر در ایران اجرا می‌کند.

تلویزیون

مهدی

فرجی

فرهیختگان | از همان روزی که شایعه حضور علی‌اصغر پورمحمدی به‌عنوان معاونت سیما بر سر زبان‌ها افتاد، گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال تغییر مهدی فرجی مدیر شبکه یک سیما شروع شد. عده‌ای پیش‌بینی کردند که احتمال دارد محمد اسرافراز از او در پست قائم‌مقامی استفاده کند. اما این روزها احتمال جایگزینی این مدیر با سابقه تلویزیون در پست معاونت نظارت و ارزشیابی سازمان سینمایی قوت گرفته است. حجت‌الله ایوبی در پرس‌وحوای خبرنگاران این خبر را نه تأیید کرده و نه تکذیب. حضور مهدی فرجی با توجه به ارتباط خوب و موثرش با سینماگران می‌تواند به تقویت بدنه سازمان سینمایی کمک کند. در صورت چنین اتفاقی می‌توان پیش‌بینی کرد که محمد احسانی، معاونت نظارت و ارزشیابی فعالی سازمان سینمایی به مدیریت شبکه یک سیما منصوب شود.